

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. WŁADYSŁAWA
BRONIEWSKIEGO
Koszalin

Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 15-12-2015 - 17-12-2015 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Maria Łapacz-Domaradzka, Katarzyna Dajczak. Badaniem objęto 360 uczniów (ankiety), 151 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 29 nauczycieli (ankieta i wywiady grupowe). Przeprowadzono ankietowanie i wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, a także obserwacje lekcji i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły określone w wymaganiach:

- Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
- Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
- Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Akusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

AMD - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"

AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

II Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Koszalinie, realizuje ideę szkoły nowoczesnej i partnerskiej, utrzymując wysoki poziom kształcenia i wychowania. O wysokim poziomie nauczania świadczą sukcesy uczniów szkoły w olimpiadach przedmiotowych, tytuły stypendystów MEN oraz wysokie pozycje szkoły w ogólnopolskich rankingach. Spektakularny sukces, to uzyskanie przez ucznia tytułu laureata w Międzynarodowej Olimpiadzie Fizycznej. Od dwóch lat szkoła notuje najwyższą zdawalność egzaminów maturalnych w Koszalinie i jest jedyną szkołą w mieście, w której w stu procentach zdawany jest egzamin maturalny z matematyki. Jest to możliwe dzięki spójnym i skutecznym działaniom kadry pedagogicznej stale doskonalącej się, współpracującej ze sobą i wykorzystującej wyniki badań wewnętrznych i zewnętrznych. Uczniowie zdobywają wiedzę oraz rozwijają swoje zainteresowania w klasach profilowanych oraz kołach zainteresowań i najczęściej wskazują na przyrost wiedzy lub umiejętności, jako swój szczególny sukces w szkole. II LO to szkoła aktywna w działaniach na rzecz środowiska lokalnego. Wyrazem tej aktywności są organizowane przez uczniów i nauczycieli sesje popularnonaukowe, np. "Solidarność znaczy wolność", "Sybir i Syberia w dziejach narodu polskiego", "Polskie Państwo Podziemne". Od 2007 roku II LO prowadzi aktywną działalność charytatywną w ramach cyklicznych Tygodni Charytatywnych. Młodzież bierze udział w happeningach organizowanych dla mieszkańców miasta, np. "Neuropozytywni", akcjach DKMS - wspierania działań na rzecz pozyskiwania dawców komórek macierzystych, czy akcjach na rzecz Koszalińskiego Hospicjum "Dar Serca". Działania szkoły, to także prowadzone od 2008 r. zajęcia dla gimnazjalistów, którym stworzono możliwość rozwoju zainteresowań, jak i poznania specyfiki nauki w liceum. Szkoła za swoją działalność i osiągnięcia uhonorowana została wieloma certyfikatami, dyplomami uznania i medalami. Ostatni sukces, to przyznanie szkole Koszalińskiego Orła w dziedzinie " Edukacja".

Informacja o placówce

Nazwa placówki	II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. WŁADYSŁAWA BRONIEWSKIEGO
Patron	im. Wł. Broniewskiego
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Koszalin
Ulica	Chełmońskiego
Numer	7
Kod pocztowy	75-631
Urząd pocztowy	Koszalin
Telefon	0943424351
Fax	0943423635
Www	www.broniewski.edu.pl
Regon	33135651600000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	639
Oddziały	24
Nauczyciele pełnozatrudnieni	45.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	7.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3.78
Średnia liczba uczących się w oddziale	26.63
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	14.2
Województwo	ZACHODNIOPOMORSKIE
Powiat	Koszalin
Gmina	Koszalin
Typ gminy	gmina miejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.	✓
Poziom wysoki:	
Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.	
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.	
Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.	
Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.	✓
Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.	
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.	

Wnioski

1. Uczniowie II Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie osiągają sukcesy edukacyjne potwierdzone wynikami egzaminu maturalnego, Edukacyjną Wartością Dodaną, wynikami olimpiad i konkursów przedmiotowych i tematycznych. Sukcesy te możliwe są dzięki powszechnym i spójnym działaniom nauczycieli, skutecznie wykorzystującym wyniki badań wewnętrznych i zewnętrznych do podnoszenia jakości pracy.
2. Dzięki systemowemu i celowemu rozpoznaniu możliwości psychofizycznych, potrzeb rozwojowych, materialnych i społecznych każdego ucznia, szkoła indywidualizując proces edukacyjny podejmuje, adekwatne do potrzeb, działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych, rozwijania talentów i zainteresowań, a także przewyżczenia trudności wynikających z sytuacji społecznej uczniów.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Uczniowie II Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie, osiągają sukcesy edukacyjne, dzięki powszechnym, adekwatnym działaniom nauczycieli, którzy rozpoznają możliwości uczniów, dbają o realizację podstawy programowej z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji i prowadzą wiele skutecznych działań wynikających z monitorowania i analizowania osiągnięć każdego ucznia. Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się, co potwierdza Edukacyjna Wartość Dodana i wyniki egzaminu maturalnego. Uczniowie rozwijają swoje talenty i uzdolnienia odnosząc liczne sukcesy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, zawodach i konkurencjach sportowych oraz działalności artystycznej i społecznej.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

W szkole realizowana jest podstawa programowa z wykorzystaniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, co ustalono w oparciu o informacje z wywiadów z dyrektorem i nauczycielami, w tym uczących w jednym oddziale kl.II e oraz ankietowanie uczniów. Przedstawiciele nauczycieli poinformowali, że o osiągnięciach uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego dowiadują się z:

- wstępnej diagnozy umiejętności i wiadomości gimnazjalistów (system zajęć popołudniowych),
- analizy dokumentacji (przy rekrutacji),
- przeprowadzonej diagnozy pisemnej lub/i ustnej z poszczególnych przedmiotów,
- rozpoznania stopnia realizacji podstawy programowej z gimnazjum poprzez testy, wykonywanie zadań, wykorzystanie wiadomości i umiejętności w praktycznym działaniu,
- sprawdzenia umiejętności niezbędnych do realizacji podstawy programowej z danego przedmiotu.

Nauczyciele uczący w jednym oddziale kl. IIe planują pracę z uczniami uwzględniając wnioski z diagnoz poprzez: dobieranie podręcznika do poziomu zaawansowania uczniów (języki obce); rotację uczniów w obrębie grup o wyższym i niższym poziomie zaawansowania językowego (uwzględniane są wyniki nauczania w klasie poprzedniej oraz potrzeby uczniów); wskazanie ewentualnych braków w opanowaniu umiejętności przewidzianych w podstawie programowej; zapoznanie nauczycieli uczących w klasie z problemami zdrowotnymi uczniów oraz z dysfunkcjami stwierdzonymi przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną;

dostosowanie wymagań edukacyjnych do zaleceń zdrowotnych oraz zaleceń poradni; zachęcanie uczniów do poszerzenia wiedzy poprzez dodatkowe spotkania przygotowujące do konkursów i olimpiad oraz do udziału w zajęciach sportowych; przeprowadzanie zajęć nt. rynku pracy i wyboru odpowiedniego zawodu; pomaganie uczniom w dokonaniu wstępnego wyboru przedmiotów na egzamin maturalny; angażowanie uczniów do realizacji projektów edukacyjnych np. debat przedwyborczych.

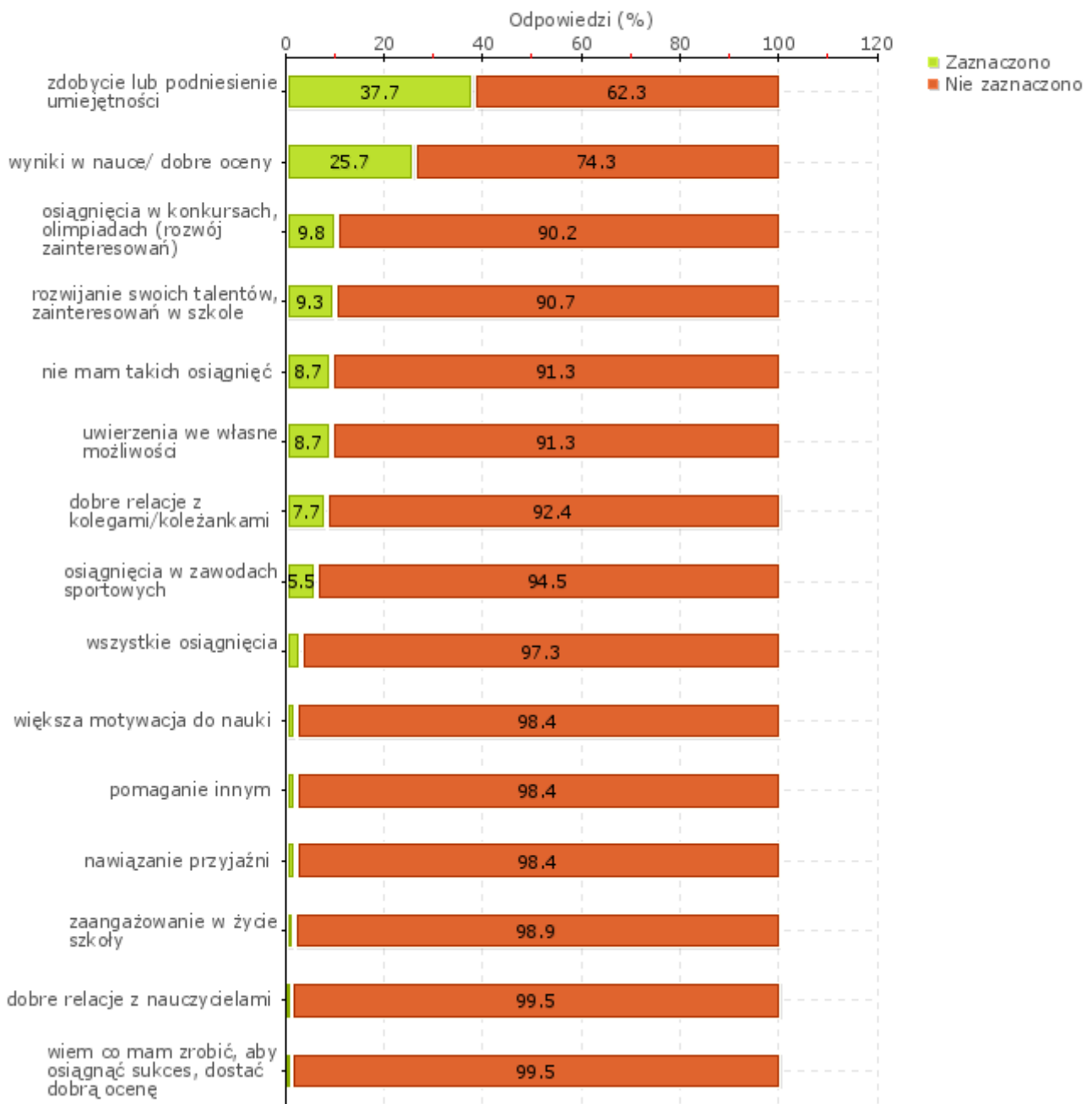
Dyrektor podał przykłady podejmowanych działań dydaktycznych i wychowawczych wynikających z analiz osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, którymi w jego opinii są: **działania dydaktyczne**

- przypisanie uczniów do grup językowych o różnym stopniu zaawansowania,
- zorganizowanie zajęć wyrównawczych z języka niemieckiego,
- dokonanie wyboru adekwatnych do poziomu umiejętności uczniów - podręczników,
- dostosowanie planów nauczania do realizacji podstawy programowej,
- zaplanowanie przydziału godzin do rozszerzeń w klasach II,

działania wychowawcze to dostosowanie programów wychowawczych do zdiagnozowanych potrzeb i problemów uczniów w poszczególnych zespołach klasowych. Zdaniem dyrektora miarą skuteczności podejmowanych działań dydaktycznych są wyniki egzaminu maturalnego w zakresie rozszerzonym oraz wysoki poziom zdawalności języków obcych, natomiast miarą skuteczności oddziaływań wychowawczych jest wysoki stopień utożsamiania się uczniów ze szkołą. Ankietowani uczniowie kl. II najbardziej zadowoleni są z takich osiągnięć szkolnych, jak zdobycie lub podniesienie umiejętności i wyników w nauce/dobrych ocen (wykres 1o).

Z których swoich osiągnięć w szkole jesteś szczególnie zadowolony/a? AMS

Liczebność: 183

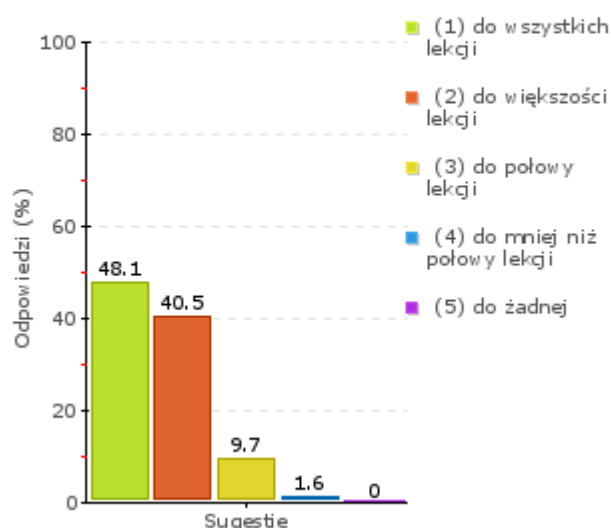
Wykres 1o

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

Nauczyciele realizują podstawę programową wykorzystując różnorodne zadania, co można było stwierdzić podczas obserwacji zajęć lekcyjnych. Na wszystkich obserwowanych lekcjach zadania wykonywane przez uczniów pozwalają im na: zapamiętywanie faktów, definicji, wykonywanie powtarzalnych procedur (np. demonstrowanie nabytej wiedzy, przywoływanie z pamięci pojęć, faktów, terminów, metod, modeli) oraz zastosowanie umiejętności i pojęć (np. wyjaśnianie własnymi słowami omawianych pojęć, porównywanie i wnioskowanie na bazie zapamiętywanych informacji, stosowanie wiedzy w sytuacjach typowych), rozumowanie, używanie dowodów, argumentowanie na podstawie analizy faktów (np. rozwiązywanie problemów, dokonywanie uogólnień). Zdecydowana większość ankietowanych uczniów (164/185) uważa, że na lekcjach wykorzystują to, czego nauczyli się wcześniej, a 21/185 uczniów jest przeciwnego zdania (wykres 1j). Na większości obserwowanych lekcji sytuacje tworzone przez nauczyciela powodują, że uczniowie rozwiązując problem, uczą się.

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Na lekcjach wykorzystujemy to, czego nauczyliśmy się wcześniej. AMS

Liczebność: 185

Wykres 1j

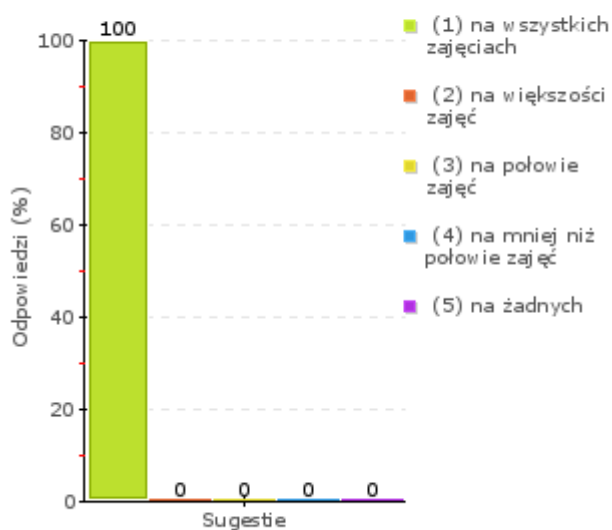
Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Nauczyciele realizują podstawę programową wykorzystując zalecane warunki i sposoby

,co potwierdzają informacje uzyskane z ankietowania nauczycieli, obserwacje zajęć i informacje na ich temat udzielone przez nauczycieli. Ankietowani nauczyciele twierdzą, że najczęściej dają uczniom możliwość kształtowania umiejętności kluczowych, takich jak: komunikowania się w języku ojczystym, uczenia się, czytania, wyszukiwania i selekcjonowania informacji, pracy zespołowej, myślenia naukowego, myślenia matematycznego, posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno - komunikacyjnymi (wykresy 1-8j). Umiejętności kształtowane u uczniów podczas obserwowanych lekcji przedstawia tabela nr 1. Nauczyciele obserwowanych lekcji poinformowali, że z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej, wykorzystywali podczas prowadzenia lekcji: rozbudzanie ciekawości poznawczej, wiązanie wiedzy z praktyką, bazowanie na wcześniej nabytej wiedzy i umiejętnościach, mobilizowanie uczniów do generowania własnych rozwiązań, indywidualizację oddziaływań, symulowanie umiejętności samokształcenia się ucznia oraz warunki inne (specyficzne dla nauczanego przedmiotu). Jako systematycznie wykorzystywane, nauczyciele podają ponadto: aktywizujące metody pracy, pomoce i środki dydaktyczne, media edukacyjne. Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele zapewniali uczniom bezpieczeństwo, prowadzili zajęcia z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych, bazowali na nabytej wiedzy i umiejętnościach, indywidualizowali oddziaływania.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

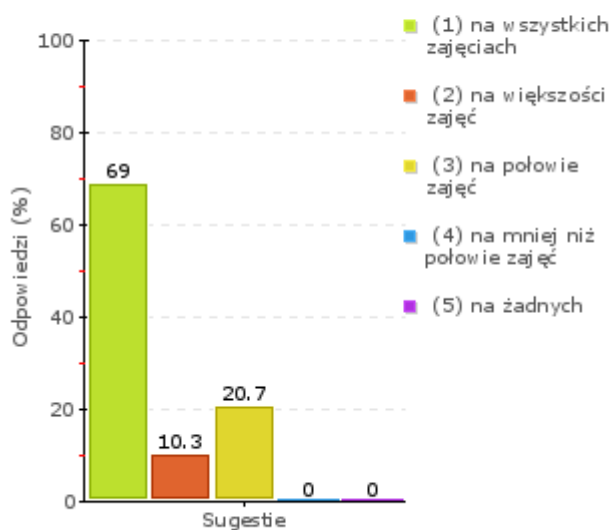
Liczebność: 29

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (uczenie się) AN

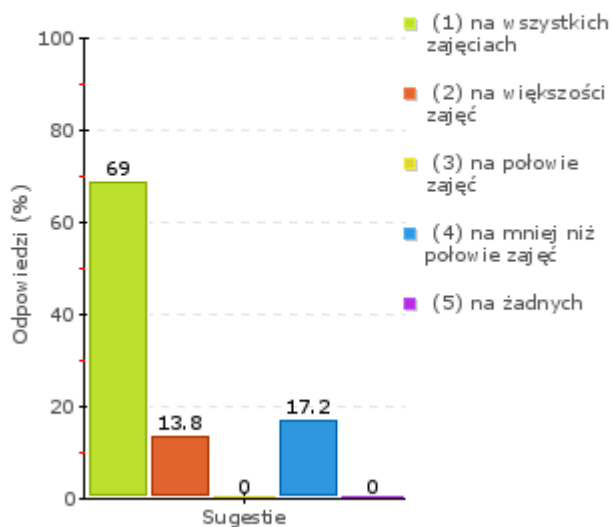
Liczebność: 29

Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów AN

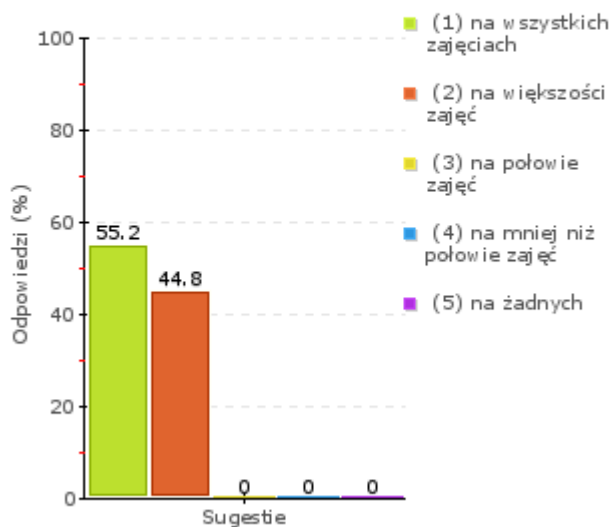
Liczebność: 29

Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji; AN

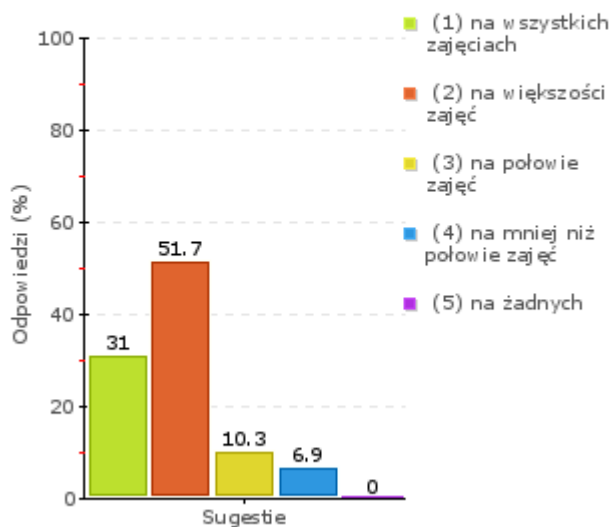
Liczebność: 29

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej AN

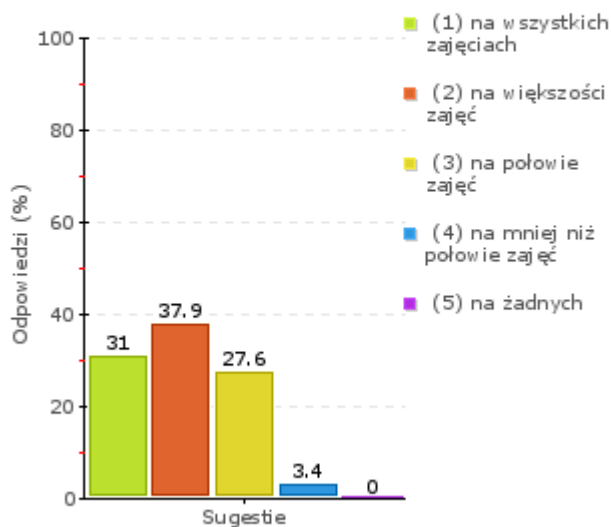
Liczebność: 29

Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

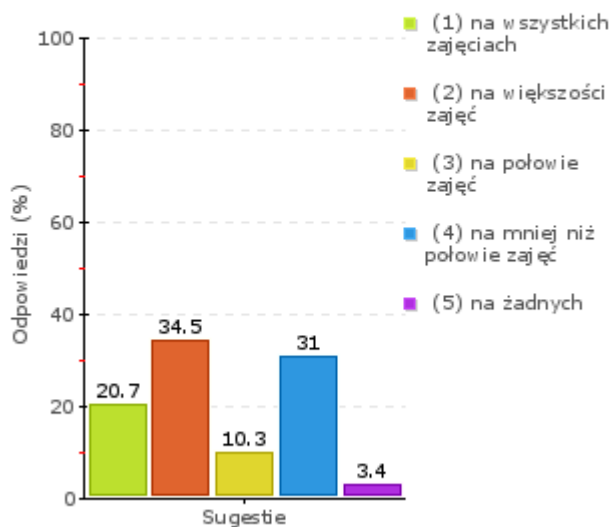
Liczebność: 29

Wykres 6j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
 myślenie matematyczne –
 umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz
 formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym AN

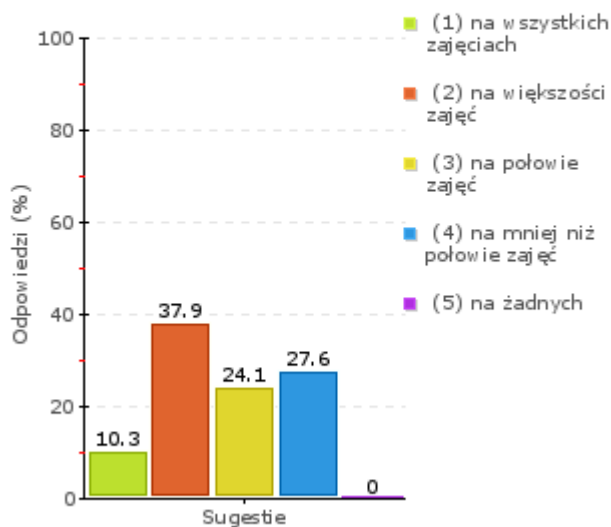
Liczebność: 29

Wykres 7j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami
 informacyjno-komunikacyjnymi AN

Liczebność: 29

Wykres 8j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia, były kształtowane u uczniów podczas lekcji? [OZ] (10391)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	czytanie	6 / 0	100 / 0
2	myślenie matematyczne	4 / 2	66.7 / 33.3
3	myślenie naukowe	1 / 5	16.7 / 83.3
4	umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie	6 / 0	100 / 0
5	umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji	1 / 5	16.7 / 83.3
6	umiejętność uczenia się	6 / 0	100 / 0
7	umiejętność pracy zespołowej	2 / 4	33.3 / 66.7
8	umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji	6 / 0	100 / 0

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

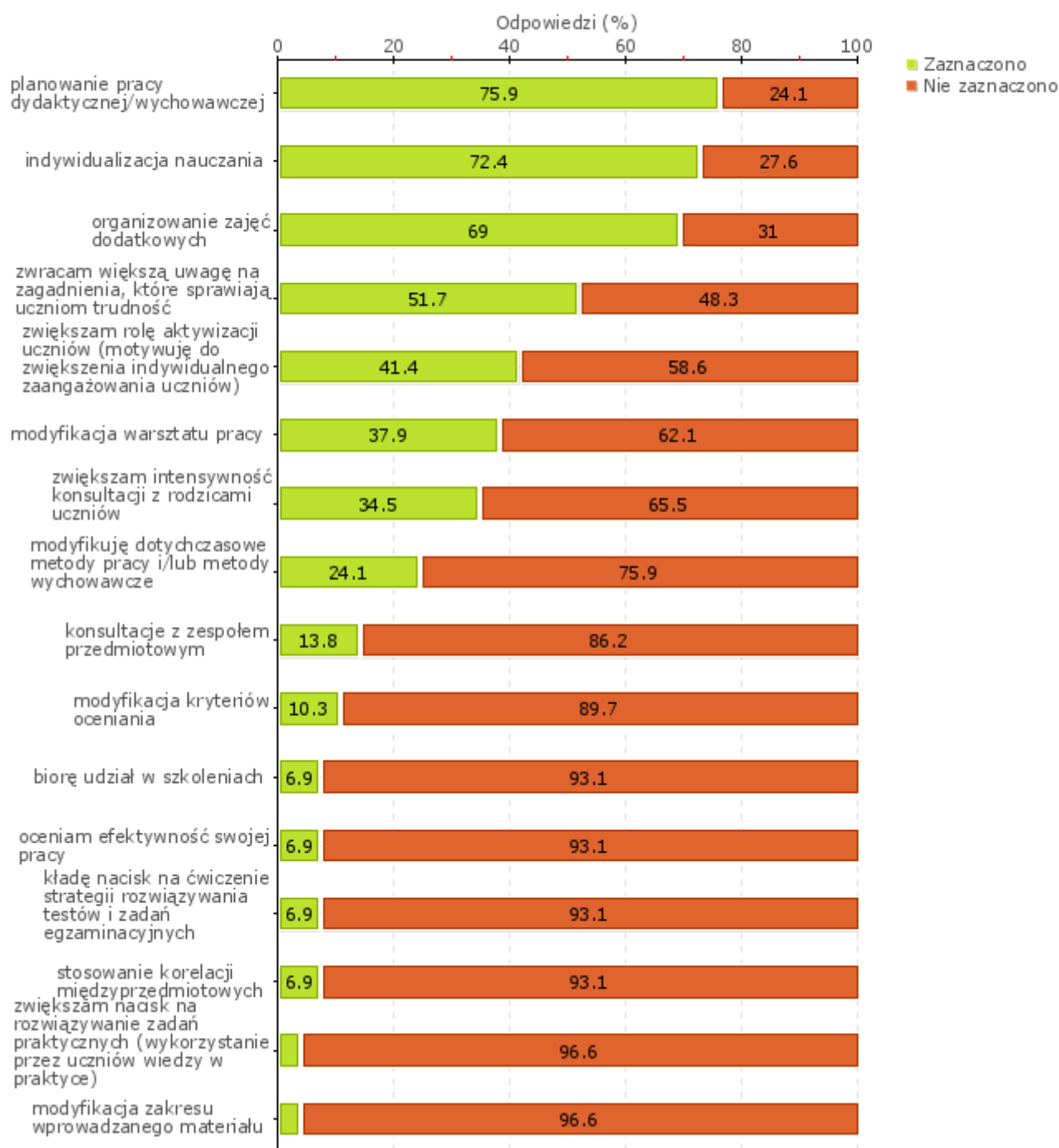
Nauczyciele powszechnie monitorują i analizują osiągnięcia każdego ucznia i zespołów klasowych z uwzględnieniem możliwości rozwojowych uczniów.

Z wypowiedzi wszystkich ankietowanych nauczycieli wynika, że w różnorodny sposób monitorują osiągnięcia uczniów. Jest to zarówno ocenianie bieżące i sumujące, jaki i bieżąca obserwacja ze wspieraniem działalności ucznia (wykres 1w). Na wszystkich obserwowanych lekcjach nauczyciel: sprawdzał, czy uczniowie właściwie zrozumieli omawiane kwestie oraz w jaki sposób wykonują zadania, zadawał pytania, w tym problemowe i stwarzał sytuacje do zadawania pytań, rzadziej prosił uczniów o podsumowanie lekcji, pytał, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy lub stosował ocenianie kształtujące. Nauczyciel zawsze zwracał uwagę na elementy odpowiedzi, czy działania ucznia, które były nieprawidłowe.

Ankietowani nauczyciele, jak i nauczyciele uczący w jednym oddziale kl. II e, wnioski z analizy osiągnięć uczniów wykorzystują najczęściej do: planowania pracy dydaktycznej/wychowawczej, indywidualizacji nauczania, organizowania zajęć dodatkowych (wykres 1o). Nauczyciele uczący w jednym oddziale wskazują także na podejmowanie współpracy z innymi instytucjami, np. poradnią psychologiczno-pedagogiczną; stosowanie elementów oceniania kształtującego – mocne i słabe strony ucznia; realizację projektów edukacyjnych, np. Młodzieżowe wybory parlamentarne - październik 2015 r., Młodzieżowe wybory prezydenckie - maj 2015 r., sesja popularno-naukowa z okazji 35 rocznicy powstania NSZZ Solidarność- październik 2015 r.

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? AN

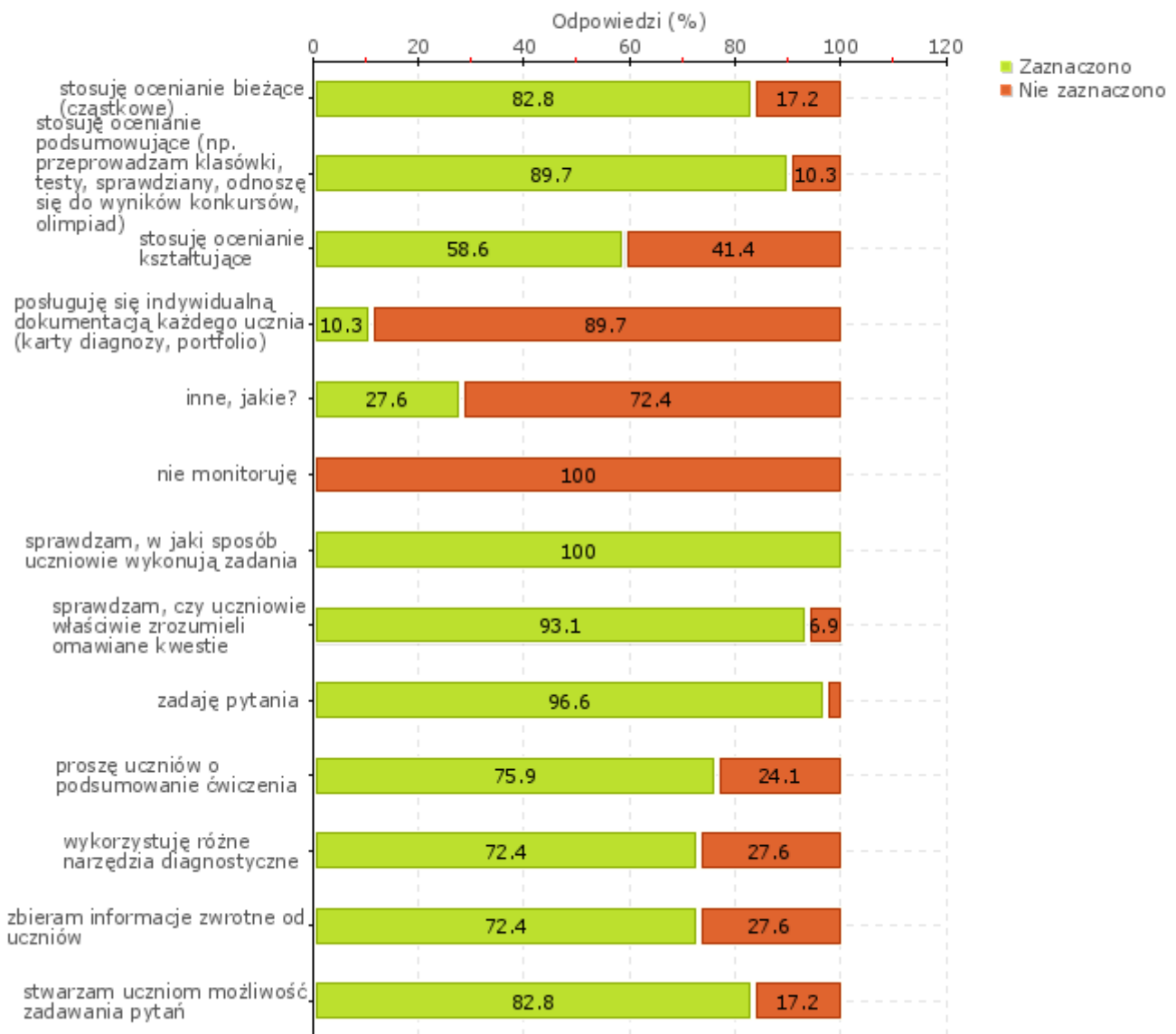
Liczebność: 29

Wykres 1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? AN

Liczebność: 29

Wykres 1w

W wymaganiu "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się, co wynika z analizy danych zastanych za ostatnie trzy lata 2013 - 2015 oraz informacji przekazanych przez przedstawicieli nauczycieli. Analiza danych zastanych wskazuje, że: EWD w części humanistycznej plasuje szkołę w prawej górnej ćwiartce, co wskazuje na wysoką efektywność i wysokie wyniki nauczania; w części matematycznej jest to prawa górna ćwiartka, co wskazuje na wysoką efektywność i wysokie wyniki nauczania (tzw. szkoła sukcesu). W porównaniu z wynikami od roku 2011 wzrosła efektywność nauczania, na co wskazują wyniki uzyskane w skali staninowej. Rok 2013 i 2014 - poziom podstawowy, to wyniki od 7 staniny wzwyż. W 2014 roku jedyny przedmiot, który nie osiągnął staniny 7, to język rosyjski. Stanina 9 to: język polski, język angielski, matematyka. Poziom rozszerzony najniższy, to wynik z języka rosyjskiego. Pozostałe przedmioty lokują się powyżej staniny 6. Nowa matura 2015 rok - w skali staninowej szkoła osiągnęła wyniki wysokie zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Wszystkie wyniki procentowe są powyżej średniej krajowej. Analizując wyniki nauczania z poszczególnych przedmiotów w kontekście trzech ostatnich lat nauki, należy stwierdzić, że wyniki egzaminu maturalnego w stosunku do średnich krajowych mają tendencję rosnącą. O wzroście efektów kształcenia świadczą najlepiej wyniki egzaminu maturalnego oraz wyniki pracy z uczniem zdolnym – olimpiady i konkursy przedmiotowe. Najbardziej widoczne efekty kształcenia to:

- matematyka – 100% zdawalności - jedyna szkoła w Koszalinie; bardzo wysoki wynik zarówno w podstawie, jak i rozszerzeniu,
- geografia i biologia – znaczący wzrost wyników w odniesieniu do średniej krajowej,
- fizyka - wysoki poziom nauczania i wyniki egzaminu maturalnego,
- pozostałe przedmioty - wyniki powyżej średniej krajowej.

Analiza wyników kształcenia pozwala na sformułowanie stwierdzenia, że zdecydowanie wzrosły umiejętności kluczowe uczniów opisane w podstawie programowej, np.: czytania ze zrozumieniem (np. analiza tekstu źródłowego, wyszukiwania związków przyczynowo-skutkowych); myślenia matematycznego i myślenia naukowego. Przedstawiciele nauczycieli wskazali na liczne i różnorodne sukcesy edukacyjne uczniów wynikające z wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania ich osiągnięć, poza wskazanymi powyżej:

- wyniki uzyskiwane w olimpiadach i konkursach przedmiotowych (np.: Olimpiady - Historyczna, Literatury i Języka Polskiego, Filozoficzna, Artystyczna, Wiedzy Ekologicznej, Wiedzy o Zdrowiu i Sporcie, Wiedzy o Prawach Człowieka we Współczesnym Świecie),

- przyrost wiedzy i umiejętności uczniów (różnica pomiędzy wynikami z diagnozy wstępnej, a wynikami uzyskiwanymi przez uczniów na maturze),
- sukcesy sportowe - piłka siatkowa, koszykowa, tenis stołowy, biegi przełajowe,
- udział uczniów w przedstawieniach teatralnych,
- sesje popularno-naukowe z zaangażowaniem uczniów dla mieszkańców miasta, np. sesja o Niepodległości, sesja o transplantacjach,
- aktywny udział uczniów w spotkaniach ze znanymi ludźmi np. Krzysztofem Zanussim, dyrektorem Książnicy Pomorskiej ze Szczecina nt. twórczości Tuwima,
- udział uczniów w tygodniach przedmiotowych np. tydzień matematyczno – przyrodniczy, języków obcych, języka polskiego,
- organizacja i udział uczniów w konkursach z języka angielskiego, organizowanych przez nauczycieli dla wszystkich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Koszalina i okolic (LIPS, ASC) oraz organizacja konkursu chemicznego dla gimnazjalistów i szkół ponadgimnazjalnych,
- udział uczniów w happeningach organizowanych dla mieszkańców miasta (Neuropozytywni), akcji DKMS - działania na rzecz pozyskiwania Dawców Komórek Macierzystych,
- uzyskiwanie tytułów laureatów i finalistów w konkursie Politechniki Koszalińskiej „Bieg po indeks”,
- działalność Szkolnego Koła Pierwszej Pomocy: pokazy dla gimnazjalistów, zabezpieczanie imprez sportowych organizowanych w szkole, kurs pierwszej pomocy zakończony certyfikatem, od dwóch lat - II miejsce w rejonowych zawodach pierwszej pomocy,
- współpraca z Amnesty International – Maraton Pisania Listów,
- realizacja projektu „Stop Dyskryminacji”.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła systemowo wspomaga rozwój uczniów uwzględniając ich indywidualną sytuację. Różnorodne działania wspomagające rozwój uczniów oparte są na systemowej diagnozie i rozpoznaniu potrzeb, możliwości i trudności. Indywidualizacja procesu edukacyjnego ma powszechny charakter, a uczniowie otrzymują wsparcie, adekwatne do ich potrzeb, w tym również w przewyżnianiu trudności wynikających z ich sytuacji społecznej.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

Szkoła prowadzi systemowe rozpoznanie możliwości psychofizycznych, potrzeb rozwojowych i sytuacji społecznej każdego ucznia.

Nauczyciele podają, że rozpoznanie zdolności, możliwości i potrzeb uczniów opiera się na analizie: dokumentów uczniów złożonych podczas rekrutacji, ze szczególnym zwróceniem uwagi na specyficzne zainteresowania uczniów (np. absolwenci szkoły muzycznej), wyników nauczania wynikających ze świadectw gimnazjalnych, poziomu aktywizacji społecznej wynikającego z zaświadczeń o pracy wolontariackiej lub w SU, sytuacji rodzinnej (np. sądowe pozbawienie praw jednego z rodziców, czy specyficzna sytuacja wynikająca z pochodzenia – uczniowie obcokrajowcy), opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej, diagnozach wstępnych z poszczególnych przedmiotów oraz potrzeb i problemów w danej klasie, obserwacjach uczniów (zaangażowanie na lekcji, relacje między uczniami, pozycja w grupie), jak i poprzez współpracę z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, rozmowy z uczniami podczas zajęć wychowawczych, wspólnych wyjść i wyjazdów czy indywidualnie w przerwach śródlekcyjnych, z ich rodzicami podczas zebrań, indywidualnych spotkań lub telefonicznie i drogą elektroniczną, zwłaszcza w przypadku uczniów mieszkających w dużej odległości od szkoły oraz innymi nauczycielami uczącymi w danym oddziale. Większość ankietowanych rodziców (95/145) podaje, że nauczyciele rozmawiają z nimi o możliwościach i potrzebach ich dzieci. Najważniejsze rozpoznane potrzeby rozwojowe uczniów to:

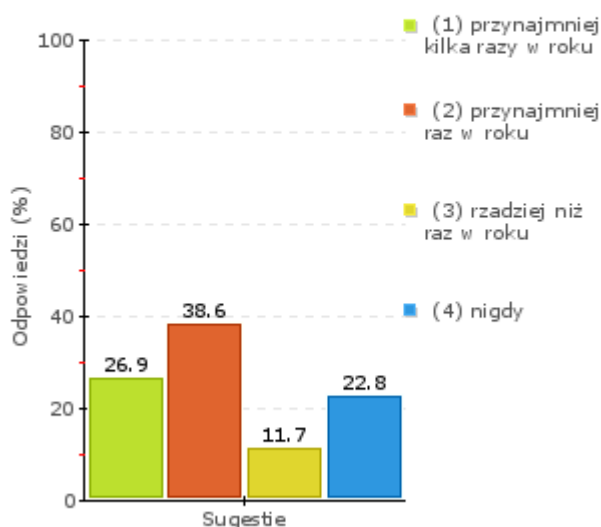
- potrzeby społeczne, jak: akceptacja ze strony rówieśników, potrzeba akceptacji nowych uczniów, którzy doszli do zespołu w kolejnej klasie, solidarność i współpraca, doskonalenie empatii, doświadczanie relacji przyjacielskich, poczucie jedności z grupą, przynależność do grupy, potrzeba posiadania konstruktywnych wzorców, autonomii;
- potrzeby emocjonalne, jak: doskonalenie umiejętności porozumiewania się, dialogu, dyskusji, negocjowania, potrzeba rozwiązywania konfliktów i aktywnego słuchania, pogłębiania wglądu w mechanizmy własnego funkcjonowania (poszukiwanie silnych stron osobowości, budowanie poczucia własnej wartości), samoakceptacji, identyfikacji i przeżywania trudności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresujących, potrzeba bezpieczeństwa;

- potrzeby poznawcze, jak: rewidowanie własnych poglądów, kształtowanie preferencji i postaw, rozwijanie własnych zainteresowań, samodzielnego działania, zdobywania wiedzy, samorealizacji.

Z danych dyrektora wynika, iż w okresie 2013-2015 w szkole rozpoznano jako potrzebujących wsparcia 89 uczniów na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz 6 na podstawie orzeczeń PPP. Wskazani uczniowie wymagali wsparcia ze względu na niepełnosprawność ucznia (np. niepełnosprawność ruchowa, zespół Aspergera), zdiagnozowane deficyty (np. dysleksja rozwojowa), problemy zdrowotne i choroby przewlekłe (np. nowotworowe, cukrzyca) oraz zgłaszane problemy emocjonalne. Program wspierania ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne uruchomiono dla 6 uczniów (IPET).

Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o możliwościach i/lub potrzebach Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 145

Wykres 1j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

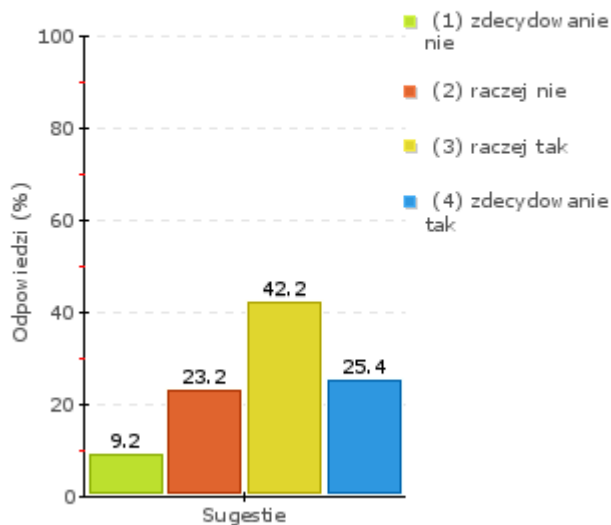
Szkoła podejmuje różnorodne działania w ramach zajęć obowiązkowych, jak i pozalekcyjnych, adekwatne do rozpoznawanych potrzeb każdego ucznia. Większość uczniów

twierdzi, że w ich szkole są zajęcia pozalekcyjne, które ich interesują (wykres 1j). Większość rodziców, którzy mają zdanie na ten temat (88/122), podaje że zajęcia pozalekcyjne w szkole są dostosowane do potrzeb ich dzieci. W opinii dyrektora, szkoła tworząc swoją ofertę kieruje się zapotrzebowaniem gimnazjalistów na klasy sprofilowane, wynikami egzaminów zewnętrznych II Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie, wybieralnością przedmiotów na egzaminie maturalnym – szczególnie na poziomie rozszerzonym, efektami pracy z uczniem

zdołnym, analizą rynków pracy oraz możliwościami dydaktycznymi. Z danych dyrektora wynika ponadto, iż w szkole są uczniowie nieuczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych – około 350 uczniów (okres ostatnich 3 lat). Najczęściej są to uczniowie dojeżdżający do szkoły spoza Koszalina. Innymi przyczynami nieuczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych są: brak indywidualnych zainteresowań, ograniczona oferta wynikająca ze stosunkowo niskich środków finansowych, specyfika oferty zajęć pozalekcyjnych: dostosowane do potrzeb uczniów uczestniczących w olimpiadach i konkursach przedmiotowych oraz uczniów, którzy od II semestru klasy II rozpoczynają przygotowania do egzaminu maturalnego. Wśród działań podejmowanych w ramach wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, adekwatnych do rozpoznanych potrzeb, dyrektor i nauczyciele wyróżniają: Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny, zajęcia terapeutyczne z pedagogiem szkoły dla uczniów i rodziców (np. zaburzenia komunikacji i relacji z rówieśnikami, problemy rodzinne) oraz grupy socjoterapeutyczne. Dostosowano także metody i formy pracy – nauczania do zaleceń poradni psychologiczno –pedagogicznej, dostosowano metody i formy egzaminu maturalnego, podjęto współpracę z rodzicami uczniów wymagających wsparcia, zorganizowano warsztaty w klasach (rozwijanie umiejętności społecznych). Ponadto w wyniku wniosków płynących z rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów nauczyciele stosują indywidualizację procesu nauczania oraz dostosowywanie programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów, zwracając szczególną uwagę na uczniów posiadających opinie poradni, np. poprzez dostosowanie tempa pracy, rodzaju wykonywanych ćwiczeń i dobór prac domowych; dbają o właściwy poziom motywacji uczniów do nauki; stwarzają odpowiednie warunki do nauki w celu umożliwienia właściwego rozwoju uczniów i osiągania przez nich sukcesów na miarę ich możliwości (udzielanie uczniom indywidualnej pomocy w czasie wykonywania zadań i przygotowywania się do udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach); wspierają uczniów poprzez dodatkowe zadania, pytania pomocnicze, wydłużenie czasu pracy, naprowadzanie na temat, różnicowanie zadań według stopnia trudności; stwarzają odpowiednie warunki do realizacji i prezentacji talentów uczniów (np. występy uczniów posiadających umiejętności wokalne lub muzyczne uświetniające uroczystości szkolne); wykorzystują predyspozycje uczniów do angażowania w działania na rzecz szkoły i klasy (np. organizacja akcji charytatywnych, imprez i uroczystości zarówno klasowych, jak i szkolnych, jak mikołajki, otrzęsiny, Święto Niepodległości, Tydzień Charytatywny, udział w SU); wykorzystują predyspozycje uczniów do własnych inicjatyw (np. współuczestniczenie w prowadzeniu zajęć lekcyjnych); wspierają wybory życiowe uczniów dotyczące ich przyszłości (np. umożliwienie zmiany klasy na inny profil).

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują.
AMS

Liczebność: 185

Wykres 1j

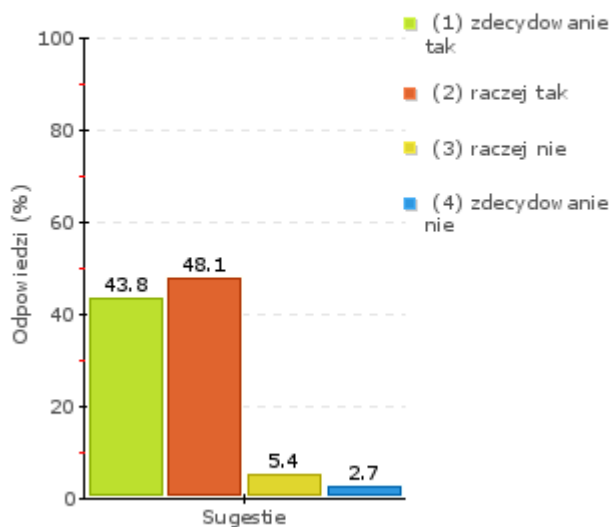
W wymaganiu "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.

Nauczyciele podejmują działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego, adekwatne do potrzeb każdego ucznia. Obserwacje zajęć wskazują, że nauczyciele indywidualizując proces nauczania obejmują swoimi działaniami wszystkich uczniów poprzez: różnicowanie stopnia trudności i ilości zadań (zadania adekwatne do poziomu intelektualnego), dostosowanie warunków nauczania, np. wydłużenie czasu pracy, zadawanie prac dodatkowych dla chętnych, korzystanie z osobistych doświadczeń uczniów (możliwość podawania przykładów z codziennych obserwacji i wykorzystania wiedzy wcześniej poznanej), stosowanie skojarzeń, indywidualne wsparcie w wykonaniu zadania, zastosowanie metod dla słuchowców i wzrokowców, przekazywanie informacji zwrotnej o tym, co należy poprawić, uzasadnianie oceny odpowiedzi ustnej, wskazywanie na mocne i słabe strony indywidualnych wypowiedzi, tworzenie atmosfery życzliwości, stosowanie pochwał za prawidłowe wykonanie polecenia. Wsparcie nauczyciela dotyczy wszystkich uczniów. Uczniowie podają ponadto, że większość z nich może uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chcą być (wykres 1j), a nauczyciele upewniają się, czy zrozumieli to, o czym była mowa na lekcji (wykres 2j).

W mojej szkole mogą uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chcą być. AMS

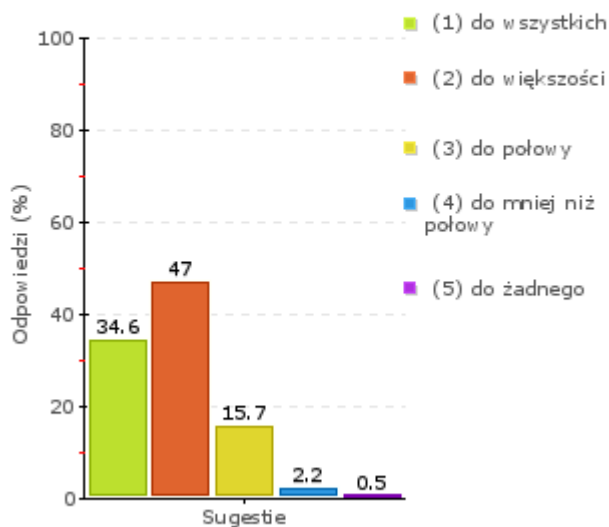
Liczebność: 185

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania: Nauczyciel upewnia się, czy rozumieliśmy to, o czym była mowa na lekcji. AMS

Liczebność: 185

Wykres 2j

Obszar badania: Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.

Szkoła podejmuje adekwatne do potrzeb, działania na rzecz przezwyciężania trudności wynikających z sytuacji społecznej uczniów.

Zdaniem rodziców w szkole uwzględnia się potrzeby młodzieży, bierze się pod uwagę zróżnicowanie ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną, wyznanie, stan zdrowia, niepełnosprawność i inne, a działania dyrekcji szkoły i nauczycieli są adekwatne do określonych potrzeb. Z uwagi na wyznanie - uczniowie mogą wybierać pomiędzy zajęciami z religii i etyki. Z uwagi na stan zdrowia (uczniowie niepełnosprawni, chorzy, dysfunkcyjni) są otoczeni opieką – zorganizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna, nauczyciele dostosowują wymagania do zaleceń opinii poradni, ale i własnych obserwacji. Organizowane są zajęcia kształcenia indywidualnego. Proponowane są zajęcia wyrównawcze w celu nadrobienia braków, stosowana jest indywidualizacja na zajęciach, w podejściu do zaliczeń i sprawdzianów, otwarcie nauczycieli na poprawy ocen. Szkoła w dyskretny sposób pomaga uczniom z rodzin o trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, np. poprzez zagwarantowanie bezpłatnych podręczników (współfinansowanych przez Radę Rodziców), organizację akcji charytatywnych, np. Tydzień Charytatywny. W działania te chętnie włącza się Rada Rodziców oferując dodatkowe wsparcie finansowe w postaci np. finansowania wyjazdów na wycieczki klasowe. Uczniom świadczona jest pomoc psychologiczna w trudnych czy traumatycznych sytuacjach. Ważna jest dostępność wychowawców oraz możliwość utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą. Rodzice i uczniowie mogą liczyć w szkole na otwartość i zrozumienie ich problemów – pedagog szkolny wspiera uczniów zawsze, gdy tego potrzebują, a rodzice mogą zgłosić się na konsultację podczas jego dyżurów. Ważne dla rodziców jest również wsparcie szkoły w zakresie organizacji zajęć dodatkowych, fakultetów i kółek zainteresowań z różnych przedmiotów nie tylko dla uczniów klas maturalnych. W szkole wspiera się również sportowców. Szkoła realizuje różne Projekty Unijne wykorzystywane do wyrównywania szans, rozwoju zainteresowań i pasji. Ponadto dla

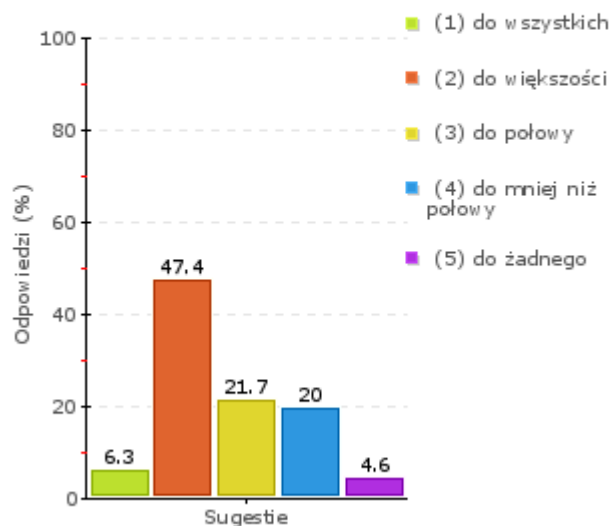
najlepszych uczniów, za wyniki w nauce, co roku fundowane są stypendia Stowarzyszenia Przyjaciół Bronka. W zakresie uwzględniania indywidualnej sytuacji uczniów stosowane są w szkole różne działania mające na celu wspomaganie rozwoju ucznia. Wśród tych działań nauczyciele wskazują na: wsparcie dobrym słowem w trudnych sytuacjach, rozmowy indywidualne; okazywanie akceptacji; poszukiwanie indywidualnych sposobów wsparcia ucznia np. dzięki pomocy pedagoga szkolnego czy dyrektora szkoły; współpracę wychowawcy z nauczycielami przedmiotów, z którymi uczniowie mają problemy i wspólne poszukiwanie drogi ich rozwiązania; umożliwianie uczniom w trudnych sytuacjach życiowych na indywidualne tempo pracy, dodatkowe konsultacje i terminy zaliczeń wybranych partii materiału; motywowanie do nauki i uświadomienie roli dobrego przygotowania do matury; wskazywanie uczniom ich mocnych stron; zachęcanie do udziału w olimpiadach i konkursach, aby zwiększyć ich samoocenę; wykorzystanie wiedzy uczniów o odmiennym pochodzeniu i religii do poszerzenia wiadomości z ich obszarów kulturowych.

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

Wsparcie otrzymywane w szkole opowiada potrzebom uczniów. Większość uczniów podaje, że nauczyciele dają im do zrozumienia, że wierzą w ich możliwości oraz że mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy (wykresy 1j-3j). Większość ankietowanych rodziców twierdzi, że nauczyciele i wychowawcy, służą im radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla ich dziecka, gdy zachodzi taka potrzeba (odpowiednio 46/77 i 68/90).

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Nauczyciel dał mi do zrozumienia, że wierzy w moje możliwości. AMD

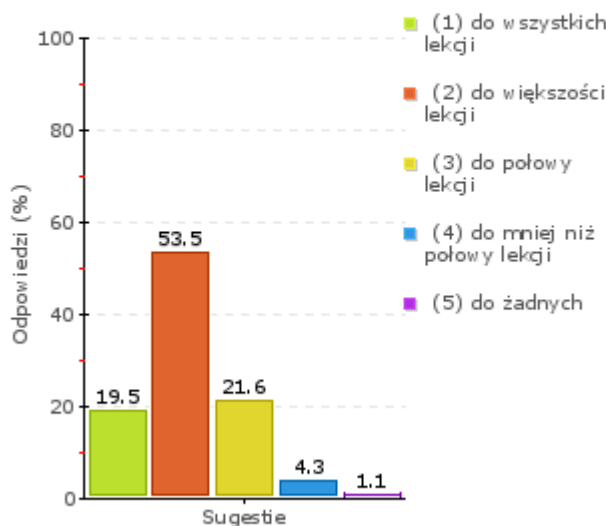
Liczebność: 175

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji pasują poniższe zdania?
Nauczyciele wierzą w moje możliwości. AMS

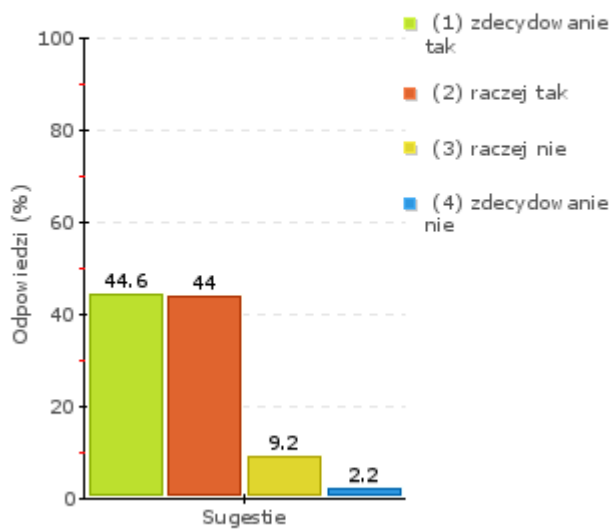
Liczebność: 185

Wykres 2j

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami?
Nauczyciele mówią mi, że mogę się nauczyć nawet trudnych rzeczy. AMS

Liczebność: 185

Wykres 3j

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

W szkole powszechnie wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych i wewnętrznych do podnoszenia jakości jej pracy. Efektywnej organizacji procesów edukacyjnych służą działania nauczycieli, którzy w zespołach przedmiotowych, w ramach WDN, rad pedagogicznych, jak i indywidualnie planują, monitorują i analizują działania, formułują wnioski oraz dokonują modyfikacji procesów edukacyjnych, adekwatnie do stwierdzonych potrzeb.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.

W szkole systemowo analizuje się wyniki egzaminów zewnętrznych oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej. Na podstawie prowadzonych analiz formułowane są wnioski, będące podstawą adekwatnego wykorzystania ich przez nauczycieli do planowania i podejmowania działań. Stwierdzenia te sformułowano na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora, nauczycieli, w tym uczących w jednym oddziale oraz analizy danych zastanych. Dyrektor oraz nauczyciele uczący w jednym oddziale wymienili wnioski związane z procesem uczenia się sformułowane na podstawie analizy wyników egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej służące ponoszeniu jakości pracy:

- organizowanie tzw. matur próbnych, zarówno pisemnych jak i ustnych (od II semestru klasy II), połączonych z tzw. diagnozą szkolną,
- egzekwowanie odpowiedzi ustnej, jako obowiązującej formy odpytywania na przedmiotach humanistycznych i przyrodniczych,
- opatrzenie wszystkich prac pisemnych recenzją odnoszącą się do wiedzy merytorycznej ucznia i stopnia opanowania umiejętności kluczowych,
- egzekwowanie systematyczności i różnorodności oceniania,
- wzmocnienie oceniania kształtującego (bardziej powszechne stosowanie),
- wzmocnienie procesu pozytywnej motywacji uczniów (poprawa nie tylko ocen niedostatecznych z prac klasowych, a także dopuszczających),
- zwrócenie uwagi na te umiejętności, które stanowią problem dla uczniów, np. argumentowanie, ocenianie, formułowanie odpowiedzi ustnej, zasób słownictwa,

- upowszechnianie aktywnych metod pracy na lekcjach ze zwróceniem szczególnej uwagi na analizę tekstu i umiejętność wyszukiwania związków przyczynowo – skutkowych,
- obowiązkowe zapoznanie uczniów z formą arkusza maturalnego przez nauczycieli w kl. I i przeprowadzanie w II semestrze pracy z fragmentami arkusza,
- doskonalenie (w konsultacji z uczniami i nauczycielami) systemu zajęć pozalekcyjnych nastawionych na przygotowanie do zdawania egzaminu maturalnego,
- uaktualnianie planów dydaktycznych – uwzględniających w/w wnioski.

Nauczyciele uczący w jednym oddziale kl.IIe, wskazują także na potrzebę w tej klasie, np.: ćwiczenia praktycznych umiejętności; nabycia przez uczniów umiejętności stosowania specjalistycznych pojęć; częstszej pracy z tekstami źródłowymi; wykorzystywania korelacji międzyprzedmiotowych; zastosowania debaty oksfordzkiej, jako sposobu na przyswojenie i rozwinięcie zagadnień problemowych; zastosowanie zadań maturalnych w pracach klasowych i ćwiczeniach; kładzenie nacisku na zadania które sprawiały trudności maturzystom z lat wcześniejszych; doskonalenie formy prezentacji w celu wzmocnienia pewności siebie uczniów podczas egzaminu ustnego; systematyczne kontrolowanie postępów uczniów przy stosowaniu wymagań, charakterystycznych dla egzaminu maturalnego; uświadamianie uczniom konieczności samodoskonalenia i brania odpowiedzialności za swoją naukę. Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że wskazane powyżej wnioski są realizowane, a ich sposób uzgadniany jest poprzez wymianę informacji między uczącymi nauczycielami i zespołami przedmiotowymi. W ramach prac zespołów przedmiotowych ustala się sposoby zastosowania metod aktywnych dla poszczególnych grup uczniów, opracowanie rekomendacji do dalszej pracy z uczniami. Ponadto jest to także współpraca z dyrekcją szkoły w celu ustalenia terminów i ilości egzaminów próbnych, omówienia potrzeby dodatkowych zajęć lub przydziału dodatkowych godzin z poszczególnych przedmiotów; rozmowy z rodzicami uczniów o trudnościach uczniów w zakresie opanowania poszczególnych umiejętności. Wykorzystuje się także współpracę i wymianę doświadczeń z nauczycielami innych szkół.

Obszar badania: Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Szkoła monitoruje, analizuje i modyfikuje własne działania wykorzystując w tym celu wnioski z egzaminów zewnętrznych, ewaluacji wewnętrznej oraz nadzoru pedagogicznego dyrektora.

Działania te podejmuje cała kadra pedagogiczna na poziomie szkoły i poszczególnych oddziałów klasowych. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że działania wynikające z analizy wyników egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej monitoruje się poprzez obserwacje lekcji (np.w roku szkolnym 2015/2016 jest to systematyczność oceniania); analizę realizacji wniosków i zaleceń przez zespoły przedmiotowe z udziałem dyrekcji szkoły; ankietowanie podmiotów szkoły tj. uczniów i nauczycieli; dokonywanie ocen realizacji wniosków i zaleceń podczas WDN; oceny i analizy wyników egzaminów zewnętrznych oraz tzw. matur próbnych przez radę pedagogiczną; kontrolę dokumentacji szkolnej pod kątem realizacji zaleceń i wniosków. Na poziomie oddziału kl.IIe porównywano wyniki sprawdzianów i prac klasowych ze zwracaniem uwagi na obszary, które trzeba wzmocnić (określono czy wyniki uległy poprawie i czy działania przyniosły efekty); ocenianie bieżące i sumujące; analizę frekwencji i jej wpływu na wyniki nauczania; obserwowano umiejętność tworzenia wypowiedzi zarówno ustnych, jak i pisemnych poprzez zadawanie i sprawdzanie prac domowych z uwzględnieniem doskonalenia tej umiejętności. Wyniki z monitorowania wykorzystano na poziomie szkoły do: organizacji WDN oraz posiedzeń zespołów przedmiotowych; określenia

zadań dydaktycznych i wychowawczych szkoły na kolejny rok szkolny; oceny stopnia realizacji zaleceń formułowanych wobec nauczycieli przedmiotu; oceny trafności analizy egzaminów zewnętrznych, ewaluacji wewnętrznej i wyprowadzonych na tej podstawie wniosków.

Natomiast na podstawie wyników monitorowania na poziomie kl.II e podjęto liczne i różnorodne działania szczegółowe w tej klasie:

- zaniechano usprawiedliwiania godzin przez sekretariat szkoły, wprowadzono zasadę usprawiedliwiania w zeszytach do kontaktów z rodzicami oraz systematycznie kontrolowano księgę wyjść,
- kontrolowano frekwencję na zajęciach i przyczyny opuszczania lekcji,
- położono nacisk w pracach klasowych i sprawdzianach na umiejętności praktyczne pod kątem standardów egzaminacyjnych,
- zwiększono częstotliwość sprawdzania umiejętności i wiadomości w formie odpowiedzi ustnej,
- zwiększono częstotliwość stosowania aktywizujących form nauczania z naciskiem na „burzę mózgów”, analizę dokumentów źródłowych w tym prawnych, analizę argumentów „za i przeciw”, naukę pisania skarg, wniosków, petycji i innych dokumentów „obywatelskich”, projekt grupowy,
- omawiano z uczniami popełnione błędy i wyjaśniano prawidłowy sposób wykonywania zadań,
- dbano o przestrzeganie zasad ortografii i gramatyki,
- zwiększono częstotliwość sprawdzianów ustnych i pisemnych, np. z aktualnych wydarzeń z Polski i świata,
- motywowano uczniów do samodzielnego i sprawnego korzystania z różnych źródeł informacji,
- układano prace klasowe i zadania domowe na schemacie arkusza maturalnego,
- zwiększono ilość ćwiczeń z mapą topograficzną oraz pod postacią mapy konturowej,
- powtarzano testy z wiedzy bazowej (np. czasowniki nieregularne z j. angielskiego, aż do osiągnięcia ustalonego minimum przez wszystkich uczniów,
- uaktywniano uczniów podczas ćwiczeń w mówieniu (języki obce) poprzez odpowiedni dobór par według zasady - bardziej aktywny i mniej aktywny oraz wprowadzanie częstych zmian uczniów w parach ćwiczebnych,
- zwiększono liczbę ćwiczeń doskonalących umiejętność tworzenia własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- kształtowano umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów,
- położono nacisk na potrzebę posługiwania się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiających realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w podstawie programowej z języka niemieckiego,
- kształtowano umiejętność formułowania wniosków w wypowiedziach ustnych i pisemnych.

W wymaganiu "Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.

Nauczyciele powszechnie znają wyniki badań zewnętrznych. Z informacji udzielonych przez dyrektora wynika, że nauczyciele poznają wyniki badań zewnętrznych przede wszystkim na posiedzeniach zespołów przedmiotowych poprzez omawianie problematyki oświatowej w oparciu o: badania prowadzone przez NIK, IBE, CKE, OKE oraz analizę literatury przedmiotu. Ma to także miejsce na posiedzeniach rad pedagogicznych szkoleniowych (WDN) i organizacyjnych – przekazywane oceny, wnioski, informacje MEN, Kuratorium Oświaty oraz organu prowadzącego. Wszyscy ankietowani nauczyciele twierdzą, że w tym lub poprzednim roku poznali wyniki badań zewnętrznych. Badaniami tymi między innymi były:

- **OPERON** - wzmocnić nacisk na ćwiczenia kształtujące te umiejętności, które sprawiają uczniom trudności; kształtować umiejętność myślenia logicznego w zakresie tworzenia własnych wypowiedzi zarówno ustnych, jak i pisemnych; kształtować umiejętność twórczego rozwiązywania problemów oraz umiejętność czytania ze zrozumieniem.
- **Raporty Wojewódzkie Kuratorium Oświaty w Szczecinie** - realizować podstawę programową z uwzględnieniem analizy osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego; indywidualizować proces nauczania uwzględniając potrzeby, możliwości oraz zainteresowania uczniów; analizować wyniki badań wewnętrznych i zewnętrznych szkoły i na tej podstawie formułować wnioski i rekomendacje do dalszej pracy w celu doskonalenia procesu nauczania i wychowania.
- **Raporty Wojewódzkie Kuratorium Oświaty w Poznaniu** - kształcenie w liceum wspomagać poprzez udział młodzieży szkoły w projektach unijnych oraz realizację różnorodnych, szkolnych projektów edukacyjnych, w tym międzyprzedmiotowych, co w istotny sposób przyczynia się do kształtowania kluczowych kompetencji, umiejętności interpersonalnych i społecznych u uczniów.
- **PISA** - badanie wiedzy uczniów gimnazjów - bazowanie na wiedzy i umiejętnościach uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
- **Informacje Stowarzyszenia na Rzecz Jakości Nauczania Języków Obcych PASE** - zredefiniować priorytety edukacji językowej; odejść od "uczenia pod egzamin" i stworzyć warunki do zrównoważonego rozwijania wszystkich umiejętności, zarówno pasywnych, jak i aktywnych; dążyć do maksymalizacji okazji do mówienia na zajęciach w języku obcym i kreowania jak największej liczby sytuacji, w których uczniowie mogą stawiać pierwsze kroki komunikacyjne w języku obcym, bo tylko w taki sposób mają szansę na stopniowe przełamywanie bariery lęku przed mówieniem w innym języku.

- **Raport NIK** dotyczący oceny organizacji i efektów kształcenia w szkołach publicznych i niepublicznych na zajęciach wychowania fizycznego z 2013 r. - indywidualizować proces nauczania; stosować aktywne metody pracy, np. różnorodne formy ruchu i przybory; umożliwić uczniowi decydowanie o wyborze rodzaju ćwiczeń, gier; położyć nacisk na bezpieczeństwo podczas lekcji; współpracować z pielęgniarką szkolną; brać pod uwagę postępy w nabywaniu sprawności, zaangażowanie i wysiłek ucznia; prowadzić zajęcia rozwijające mocne strony uczniów; tworzyć ciekawą ofertę programową.

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.

W szkole wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych do planowania działań przez nauczycieli.

Dyrektor poinformował, że badania zewnętrzne, które wykorzystano w szkole w tym lub poprzednim roku szkolnym to: opracowania oraz raporty CKE, OKE, IBE dotyczące egzaminów zewnętrznych, problemów związanych z rozumieniem np. EWD, problemów związanych z problematyką nauczania przedmiotów w zakresie rozszerzonym, nauczania tzw. przedmiotów uzupełniających. Były to także opracowania i artykuły o charakterze naukowym dotyczące problemów szkół ponadgimnazjalnych (liceów ogólnokształcących), opisujące problemy związane z nauczaniem przedmiotów maturalnych, problemami uczniów związanych z Nową Maturą oraz nową formułą ustnego egzaminu z języka polskiego. Zdaniem dyrektora badania te wykorzystane zostały do: modyfikacji tzw. siatek godzin w przedmiotach maturalnych; organizacji szkolnego systemu doradztwa zawodowego; wzbogacania bazy dydaktycznej szkoły; dostosowania PSO do zmian wynikających z realizacji celów szkoły i zmian w podstawie programowej; współpracy z instytucjami prowadzącymi działalność naukową, prawną, społeczną np. Politechnika Koszalińska, Sąd Okręgowy i Rejonowy w Koszalinie, PCK, Szpital Wojewódzki w Koszalinie, MOPS. Ankietowani nauczyciele podali liczne i różnorodne działania, które podjęli w wyniku refleksji związanej z wynikami badań zewnętrznych, np.:

- zwiększenie ilości i częstotliwości ćwiczeń w obszarach, które sprawiają uczniom największą trudność,
- pobudzanie motywacji do generowania własnych pomysłów i rozwiązań,
- zwiększenie nacisku na kształcenie umiejętności kluczowych takich, jak umiejętności matematyczne i analityczne,
- organizowanie konkursów, wymiany międzynarodowej, zachęcanie młodzieży do udziału w projektach unijnych (Erasmus),
- wprowadzenie nowych technik aktywizujących, np. metody projektu z wykorzystaniem Internetu,
- zmienienie trybu pracy na fakultetach, nastąpiła zmiana „proporcji” w relacjach godzinowych przeznaczonych na zazębiające się działy tematyczne, przesunięto względem siebie niektóre działy/bloki tematyczne,
- położenie nacisku na stosowanie właściwej terminologii związanej z określonym przedmiotem,
- zwiększenie ilości zajęć dodatkowych zarówno dla uczniów zdolnych, jak i mających problemy z nauką,

- stworzenie możliwości przystąpienia do ustnego egzaminu próbnego dla uczniów w warunkach zbliżonych do egzaminacyjnych, co pozwala na oswojenie się z formą egzaminu, zaplanowanie czasu odpowiedzi i pokonywanie stresu egzaminacyjnego.

Raport sporządzili

- Maria Łapacz-Domaradzka
- Katarzyna Dajczak

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

20.01.2016